

Uppgift: Berättande källa eller kvarleva?

1. Vad berättar källan?

Lyssna på intervjun med Per Ludvig Lindgren, där han pratar om sina minnen från skolan (till och med 11:22): <https://stockholmskallan.stockholm.se/post/34666>.

Du ska nu använda intervjun som en historisk källa. Vad berättar den för information? Kryssa i rutan för **JA** eller **NEJ** vid följande påståenden:

	JA	NEJ
1. Det fanns radioapparater 1947.	☐	☐
2. Per Ludvig var 6 år när han började skolan.	☐	☐
3. Hur han lät när han var 84 år gammal.	☐	☐
4. Per Ludvig började skolan 1869.	☐	☐
5. Hans lärare hette Axel Nilsson, magister Karlström och mamsell Collin.	☐	☐
6. Ljudet var lite skrapigt och knastrigt i radio 1947.	☐	☐
7. 1947 tyckte Sveriges Radio att det var en bra programidé att intervjua en gammal farbror om sin barndom.	☐	☐
8. Många tyckte det var intressant med historia 1947.	☐	☐
9. Skolan var dålig på 1860-talet.	☐	☐
10. Per Ludvig tyckte skolan var dålig på 1860-talet.	☐	☐
11. Det var tillåtet att slå barn på 1860-talet.	☐	☐
12. Det var accepterat att slå barn 1947.	☐	☐
13. Det var artigare att tilltala någon med efternamnet än att säga ”du” 1947.	☐	☐

Stockholmskällan**2. Berättande källa eller kvarleva?**

Du kan använda intervjun på två sätt för att få kunskap om historien:

- 1) *Berättande källa*: Lyssna till innehållet i intervjun och använd den information som Per Ludvig Lindgren berättar om 1800-talet för att besvara frågan.
- 2) *Historisk kvarleva*: Själva inspelningen från 1947 är din källa

Du ska nu avgöra om informationen kommer ifrån den *berättande källan* eller den *historiska kvarlevan*. Kryssa i rutan för **JA** eller **NEJ** vid följande påståenden:

	Berättande	Kvarleva
1. Det fanns radioapparater 1947.		
2. Per Ludvig var 6 år när han började skolan.		
3. Hur han lät när han var 84 år gammal.		
4. Per Ludvig började skolan 1869.		
5. Hans lärare hette Axel Nilsson, magister Karlström och mamsell Collin.		
6. Ljudet var lite skrapigt och knastrigt i radio 1947.		
7. 1947 sände Sveriges Radio ett program där en gammal farbror blev intervjuad om sin barndom.		
8. Stockholmsdialekt låter annorlunda på 2000-talet än på 1800-talet.		
9. Barn kunde vara olydiga på 1800-talet.		
10. Per Ludvig tyckte skolan var dålig på 1860-talet.		
11. Det var tillåtet att slå barn på 1860-talet.		
12. Det var artigare att tilltala någon med efternamnet än att säga ”du” 1947.		

3. Källkritik

Det finns 4 källkritiska kriterier:

- 1) *Äkthet* (äkta eller förfalskad källa)
- 2) *Närhet* (närhet i tid och plats)
- 3) *Beroende* (förstahandskälla eller andrahandsinformation)
- 4) *Tendens* (neutral eller partisk)

Du ska nu göra en källkritisk bedömning av intervjun. Ju fler kriterier som är uppfyllda, desto mer trovärdig och tillförlitlig är källan. Kryssa i rutan för **JA** eller **NEJ** vid följande påståenden:

A) Intervjun som *berättande källa*

	JA	NEJ
1. Intervjun är äkta, en inspelning för Sveriges Radio 1947.	☐	☐
2. Per Ludvig berättar om händelser som utspelar sig nära i tid.	☐	☐
3. Per Ludvig var med vid de händelser han berättar om.	☐	☐
4. Intervjun är en förstahandskälla och bygger inte på någon bok eller annan källa.	☐	☐
5. Per Ludvig är opartisk och neutral och berättar bara om fakta som går att kontrollera	☐	☐

6. Förklara: Bedömer du källan som trovärdig eller inte trovärdig? Motivera och förklara din helhetsbedömning av källans trovärdighet:

7. Fundera: Formulera en fråga som den här berättande källan ger trovärdig information om:

Stockholmskällan**B) Intervjun som *kvarleva***

	JA	NEJ
1. Intervjun är äkta, en inspelning för Sveriges Radio 1947.		
2. Den ger en bild av hur människor i radio talade 1947.		
3. Intervjun ger information om hur radio lät 1947.		
4. Intervjun är en förstahandskälla och bygger inte på någon bok eller annan källa.		
5. Kvarlevan är typisk för hur radio lät i Sverige 1947.		

6. Förklara: Bedömer du källan som trovärdig eller inte trovärdig? Motivera och förklara din helhetsbedömning av källans trovärdighet:

7. Fundera: Formulera en fråga som den här historiska kvarlevan ger trovärdig information om:
